

Program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoły Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Mławie

w roku szkolnym 2020/2021

1. Wstęp

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice.

Wychowanie to proces wspierania dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka stanowi zatem element procesu wychowania, zaś wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 2 w Mławie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnymi warunkami i sposobami oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- 1) obowiązujące akty prawne;
- 2) dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- 3) diagnozę sytuacji wychowawczej szkoły:
 - zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli i innych pracowników szkoły propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
 - wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczących cenionych przez te środowiska wartości oraz problemów i potrzeb środowiska szkolnego;
 - wnioski z obserwacji zachowań uczniów podczas przerw, lekcji, wyjść poza szkołę, wycieczek itp.;
 - przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku (analiza ankiet, dokumentacji szkoły, w tym sprawozdań z realizacji poprzedniego programu wychowawczo- profilaktycznego oraz na podstawie opinii wychowawców);
 - przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

2. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego.

Diagnoza pozwoliła na identyfikację czynników ryzyka i czynników chroniących tkwiących w indywidualnych cechach i zachowaniach uczniów, w cechach środowiska szkoły i w efektach wzajemnego oddziaływania. Wyniki diagnozy przedstawia poniższe zestawienie.

	Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące
Indywidualne cechy i zachowania uczniów	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grupa uczniów z różnymi deficytami rozwojowymi, w tym zaburzeniami ogólnorozwojowymi utrudniającymi funkcjonowanie w społeczności szkolnej: <ul style="list-style-type: none"> • niepełnosprawność intelektualna, • spektrum autyzmu, • niedosłuch, • zadrożenie niedostosowaniem społecznym, • dysleksja rozwojowa, dysgrafia, dysortografia. ➤ brak autorytetów; ➤ nierespektowanie norm i zasad obowiązujących w szkole, przypadki agresji rówieśniczej, zaburzenia zachowania i emocji, naruszanie dyscypliny szkolnej; ➤ mała ilość czasu poświęcanego na odrabianie pracy domowej i na naukę; ➤ niska odporność psychiczna grupy uczniów; ➤ grupa uczniów z nadwagą. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Silna więź emocjonalna z rodzicami; ➤ pewność siebie, poczucie własnej wartości; ➤ zainteresowanie nauką szkolną, motywacja do osiągania sukcesów; ➤ aktywność dużej grupy uczniów, udział w licznych akcjach, uroczystościach, inicjatywach, pracach zespołowych; ➤ przynależność do pozytywnej grupy; ➤ praktyki religijne; ➤ praca w wolontariacie; ➤ uczestniczenie w zajęciach pozalekcyjnych.

<p>Cechy środowiska uczniów i szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak jasnych i wyraźnych oczekiwań wobec zachowania dzieci, dewaluacja wartości, relatywizm; ➤ sytuacje kryzysowe w rodzinach (rozwód, separacja rodziców, brak jednego z rodziców, emigracja zarobkowa); ➤ zaabsorbowanie rodziców pracą, innymi zajęciami, brak czasu dla dziecka, deficyt wychowania w domu rodzinnym; ➤ nadmierne oczekiwania wobec dziecka, nieliczenie się z jego możliwościami; ➤ funkcjonowanie w środowisku domowym zagrożonym uzależnieniami od tytoniu, alkoholu ➤ niska kultura języka (używanie wulgaryzmów) otoczenia domowego uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zainteresowanie nauką szkolną swoich dzieci znaczącej większości rodziców; ➤ świadomość wartości wykształcenia człowieka i dobrego przygotowania dziecka do następnych etapów kształcenia; ➤ zaangażowanie w sprawy szkoły części rodziców; ➤ potencjał zawodowy rodziców; ➤ potencjał zawodowy kadry pedagogicznej; ➤ zaangażowanie nauczycieli w pracę z uczniami; ➤ współpraca nauczycieli i specjalistów – obserwacja i diagnostyka zachowań uczniów; ➤ dobre zaplecze materialne do realizacji zadań w szkole (wyposażenie, baza, estetyka pomieszczeń); ➤ kompetencje kadry szkoły w zakresie profilaktyki; ➤ realizacja zajęć aktywizujących uczniów: edukacyjnych, kulturalnych, wychowawczych, profilaktycznych; ➤ uważne pełnienie dyżurów w szkole, przestrzeganie obowiązujących regulaminów, procedur i zasad bezpieczeństwa.
--	---	--

<p>Efekty wzajemnych oddziaływań</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak woli konstruktywnego rozwiązywania problemów, koncentrowanie się na walce zamiast współpracy w sytuacji trudnej, konfliktowej; ➤ brak poszanowania prawa, norm, wartości i autorytetów, krytyka nauczycieli i szkoły przy dzieciach, co powoduje obawy nauczycieli przed rodzicami i ogranicza wpływ pedagogów na kształtowanie postaw uczniów; ➤ roszczeniowość rodziców, wymaganie od innych nie od siebie; ➤ brak zrozumienia uwarunkowań pracy szkoły, jej roli, możliwości oddziaływań i ograniczeń, powoduje rozmycie odpowiedzialności za wychowanie i obniża możliwości adekwatnego oddziaływania pedagogicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Współpraca rodziców z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami na rzecz poprawy osiągnięć uczniów oraz warunków nauki; ➤ modyfikowanie pracy szkoły - ciągła praca nad dostosowaniem szkoły do oczekiwań rodziców i zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych; ➤ zaangażowanie grupy rodziców i nauczycieli w inicjatywy klasowe (szkolne), organizację imprez klasowych (szkolnych); ➤ integrowanie działań kadry pedagogicznej i rodziców na rzecz ochrony dzieci przed zagrożeniami współczesnego świata; ➤ podnoszenie kompetencji rodziców i nauczycieli w zakresie wychowania i profilaktyki.
--------------------------------------	---	--

3. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

Wyniki dokonanej diagnozy wskazują, że wartościami cenionymi przez całą społeczność szkolną, czyli uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły są:

- uczciwość,
- zdrowie,
- rodzina,
- miłość,
- przyjaźń,
- prawda,
- wiedza

4. Sylwetka absolwenta

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 2 w Mławie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- jest dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły;
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i zasady współżycia społecznego ;
- jest uczciwy, tolerancyjny i odpowiedzialny, odróżnia dobro od zła, kieruje się zasadami moralnymi;
- jest samodzielny, kreatywny, ambitny, ciekawy świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania;
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole;
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne, potrafi gromadzić i selekcjonować informacje;
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych;
- dba o własny rozwój duchowy, jest wrażliwy na piękno, szanuje dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia;

5. Cele ogólne programu

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:

- 1) fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

- 3) społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na wspieraniu wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowaniu działań, których celem jest ograniczanie zachowań niepożądanych, wspieranie uczniów z grupy ryzyka oraz uczniów wymagających pomocy specjalistycznej. Cele i zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły są realizowane w oparciu o obowiązujące akty prawne, współpracę z rodzicami i uczniami, współpracę organów szkolnych, a także współpracę z instytucjami działającymi w środowisku lokalnym (w tym instytucjami kulturalnymi) i samorządem terytorialnym.

Cele ogólne:

1. Budowanie hierarchii systemu wartości, w którym najważniejsze jest zdrowie, życie, szacunek i kultura osobista;
2. Integracja środowiska szkoły: uczniów, nauczycieli, rodziców i środowiska lokalnego;
3. Ochrona dzieci przed zagrożeniami współczesnego świata;
4. Wspomaganie ucznia we wszechstronnym rozwoju z uwzględnieniem jego indywidualnych cech psychofizycznych;
5. Pomoc uczniowi w osiągnięciu dojrzałości emocjonalnej, rozwijaniu kompetencji intrapersonalnych i interpersonalnych;
6. Przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych u uczniów.

6. Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. Rozwijanie u uczniów poczucia własnej wartości i szacunku do innych osób;
2. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
3. Przygotowanie do życia w społeczeństwie i aktywnego udziału w nim;
4. Rozwijanie kompetencji społecznych m.in. kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości;
5. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze oraz kompetencji czytelniczych;
6. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych i określaniu drogi dalszej edukacji;

7. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły;
8. Wyposażenie uczniów w umiejętności: komunikacji interpersonalnej, kontroli emocjonalnej i radzenia sobie ze stresem;
9. Promowanie zdrowego stylu życia;
10. Zapobieganie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

7. Uczestnicy programu

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- współpracuje z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- nadzoruje realizację szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- współtworzą, znają i akceptują Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- współpracują i wspierają wychowawców oraz nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu).

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie;
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów;
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów;
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy;
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, dyrekcją szkoły, pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, integrują i kierują zespołem klasowym;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży;
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;

- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele Programu Wychowawczo- Profilaktycznego szkoły.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają statutu szkoły;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia, dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej, dbają o dobre imię szkoły;
- mogą podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Środowisko lokalne:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Sąd Rejonowy
- Komenda Powiatowa Policja
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Miejska Biblioteka Publiczna
- Urząd Miasta
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna
- Inne instytucje współpracujące ze szkołą przy realizacji programu (poradnie specjalistyczne, stowarzyszenia i instytucje wspierające działania ekologiczne i promujące zdrowy styl życia).

8. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w oddziałach przedszkolnych

Obszar	Normy postępowania	Zadania szczegółowe/kryteria sukcesu
Zdrowie - edukacja zdrowotna (sfera fizyczna)	<ul style="list-style-type: none"> -nie krzycz, mów umiarkowanym głosem, - unikaj hałasu, -często korzystaj z pobytu na świeżym powietrzu, hartuj swój organizm, -ubieraj się odpowiednio do temperatury, -zjadaj przygotowane dla ciebie posiłki, -jedz owoce i warzywa, -pamiętaj o myciu rąk przed jedzeniem, po wyjściu z toalety, po zabawie na podwórku, -pamiętaj o korzystaniu z zabiegów higienicznych, -zasłaniaj nos i usta przy kichaniu i kaśnieniu, -nie obawiaj się wizyty u lekarza, -mów o tym, czego się boisz, co cię boli, -unikaj wielogodzinnego oglądania telewizji i spędzania czasu przy komputerze, laptopie, telefonie komórkowym, innych urządzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> -czynne uczestnictwo dzieci w zabawach organizowanych przez nauczycielkę (zabawy ruchowe, zestawy ćwiczeń gimnastycznych, spacer, wycieczki, pobyt na świeżym powietrzu), -uczenie się umiejętności dokonywania wyboru odpowiedniego ubrania stosownie do pogody, -kształtowanie nawyku zdrowego jedzenia, -systematyczne mobilizowanie dzieci do stosowania zabiegów higienicznych oraz mycia rąk w określonych sytuacjach, -rozumienie potrzeby wizyt kontrolnych u lekarza oraz stałego kontrolowania i leczenia zębów, - -uświadamianie dzieciom konieczności spożywania owoców i warzyw jako źródła witamin.
Relacje - kształtowanie postaw społecznych (sfera społeczna)	<ul style="list-style-type: none"> - zgodnie baw się z kolegami, - szanuj cudzą własność, - dziel się z innymi tym, co masz, - nie bądź zawzięty w kontaktach z innymi, 	<ul style="list-style-type: none"> - określenie zasad dotyczących właściwego zachowania w przedszkolu, konsekwentne ich przestrzeganie - wspólne ustalenie zasad i reguł postępowania, zgodnej i bezpiecznej zabawy,

	<ul style="list-style-type: none"> - nie wyrządzaj krzywdy innym, - nie rób drugiemu, co tobie niemiłe (nie wyśmiewaj się, nie przedrzeźniaj, nie przezywaj) – pomagaj tym, którzy tej pomocy potrzebują 	<ul style="list-style-type: none"> - interesowanie się wytworami kolegów, dostrzeganie wysiłku włożonego w ich powstanie, poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów, - rozumienie, że inni mają takie same potrzeby jak ja: uczestnictwa w zabawach, korzystania z zabawek, - uczenie się właściwego zachowania podczas rozwiązywania zaistniałego konfliktu, -używanie zwrotów grzecznościowych, korzystanie z pomocy i doradztwa osób dorosłych, zrozumienie tego, co przeżywają inni, - słuchanie kolegów pełniących dyżur w grupie, podporządkowywanie się ich poleceniom i uwagom, - wyrabianie nawyku uprzejmego witania się z kolegami spotkanymi w szatni lub na podwórku (mówienie dzień dobry, skinienie ręką itp.), - dostrzeganie i przeciwstawianie się przejawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania, dokuczania (rozumienie przeżyć z tym związanych), - sprawianie radości innym dzieciom przez składanie życzeń imieninowych, urodzinowych,
<p>Kultura - wartości, normy, wzory zachowań</p> <p>(sfera aksjologiczna)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - używaj form grzecznościowych: proszę, dziękuję, przepraszam – nie mów z pełnymi ustami, - okazuj szacunek dorosłym, starszym osobom, - pamiętaj o kulturalnym zachowaniu w trakcie powitań i pożegnań (dzień dobry, do widzenia), - bądź miły dla innych osób (kolegów i dorosłych), - dbaj o porządek wokół siebie (nie śmieć, sprzątaj po zabawie), 	<ul style="list-style-type: none"> - uważne słuchanie, nieprzerywanie wypowiedzi innych, - samodzielne podejmowanie prostych obowiązków w domu i w przedszkolu, - sprzątanie swoich zabawek, układanie książek, - spokojne i ciche zachowanie, gdy inni odpoczywają, - stosowanie zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach (dzień dobry, do widzenia, proszę, dziękuję, przepraszam), - dostarczenie dzieciom wzorców właściwego zachowania się (np. postacie z literatury),

	<ul style="list-style-type: none"> - słuchaj, kiedy inni mówią, mów, kiedy inni słuchają - unikaj krzyku, kłótności, -przestrzegaj zawartych umów, reguł, -oceniaj zachowanie, a nie osoby, -wyrażaj swoje emocje w sposób kontrolowany, -korzystaj z pomocy dorosłych w trudnych sytuacjach, -ciesz się z sukcesów, przyjmuj z godnością porażki, - wystrzegaj się kłamstwa, -odróżniaj dobro od zła, -mów o swoich uczuciach (odczuciach) -kultywuj tradycje swojej rodziny, -rozmawiaj z rodzicami o ich pracy, -pamiętaj o uroczystościach rodzinnych, -bądź dumny z kraju, w którym mieszkasz, - poznaj symbole narodowe, -interesuj się swoim miastem, poznaj jego zabytki, -szanuj język ojczysty i tradycje narodowe, -poznaj piękno swojego kraju, regionu, miasta 	<ul style="list-style-type: none"> - utrwalenie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych (w sklepie, autobusie, kinie), - poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów, - uczenie się mówienia miłych słów oraz dziękowania innym za te słowa, - kulturalne zachowanie się przy stole, podczas spożywania posiłków, - prawidłowe posługiwanie się sztucami, - przyzwyczajanie dzieci do przestrzegania zasad dotyczących utrzymywania porządku i szanowania zieleni w najbliższym otoczeniu - wskazywanie tego, co dobre, i co złe, -rozpoznawanie i nazywanie uczuć i emocji własnych oraz cudzych, -uczenie wyrażania swoich oczekiwań w sposób zrozumiały dla innych, -zapoznanie z bezpiecznymi sposobami rozładowywania emocji bez wyrządzania krzywdy innym -rozdzielanie prawdy, fałszu, fantazji, kłamstwa w utworach literackich i w sytuacjach codziennych, -podejmowanie prób oceny i ocenianie postępowania bohaterów bajek i opowiadań, -układanie zakończeń historyjek obrazkowych, przewidywanie skutków złego postępowania, wyciąganie wniosków rozumienie konsekwencji kłamstwa dla siebie i innych, -podejmowanie oceny postępowania własnego i kolegów w konkretnych sytuacjach, -systematyczne prowadzenie rozmów, wyjaśnień, wymiany zdań i przedstawienie argumentów dotyczących własnych ocen i odczuć, -liczenie się z odczuciami drugiej osoby, -uczenie się mówienia o rzeczach miłych, wyrażanie dezaprobaty dla zachowań negatywnych,
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> -podejmowanie prób rozwiązywania konfliktów na drodze negocjacji, porozumienia, kompromisu, -eliminowanie zachowań agresywnych -pobudzanie ciekawości do interesowania się historią i tradycjami swojej rodziny, -wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział rodziców i dziadków w uroczystościach organizowanych w przedszkolu, festynach, - prowadzenie rozmów i zajęć dotyczących poznawania pracy zawodowej rodziców i dziadków, -uświadamianie dzieciom ich przynależności narodowej – jesteśmy Polakami, mówimy po polsku, rozumiemy znaczenie słowa ojczyzna, -zapoznajanie dzieci z barwami narodowymi, godłem i hymnem Polski, pomaganie w orientowaniu się na mapie Polski, - uczestnictwo w uroczystościach o charakterze patriotycznym, -sumienność i uczciwość w realizacji codziennych zadań i obowiązków
<p>Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)- (sfera psychiczna)</p>	<ul style="list-style-type: none"> -reaguj na sygnał nauczyciela, -nie oddalaj się od grupy z miejsca zabaw, -zachowaj ostrożność w kontaktach z nieznanymi ci osobami, -nie próbuj nieznanych ci produktów i potraw nieznanego pochodzenia, - informuj dorosłych o swoich dolegliwościach (skaleczenie, złe samopoczucie), -pamiętaj swój adres zamieszkania, -unikaj niebezpiecznych zabaw i zachowań, -zachowaj ostrożność w kontaktach z obcymi, 	<ul style="list-style-type: none"> -spotkania z policjantem: „Bezpieczny przedszkolak na drodze”, - ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu (sala, teren) oraz na wycieczkach, - przestrzeganie zakazu spożywania produktów nieznanego pochodzenia (owoce, rośliny, grzyby, nieprzyjmowanie słodyczy od nieznanymych), -omówienie sposobu postępowania w razie złego samopoczucia, skaleczenia, określonej dolegliwości, - zapamiętanie własnego imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania, -poznanie możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu, -rozwijanie postaw asertywności wśród dzieci oraz umiejętności szukania pomocy w trudnych sytuacjach,

	<ul style="list-style-type: none">-nie zbliżaj się do nieznanych zwierząt, zachowaj ostrożność w kontakcie z nimi,-przestrzegaj zasad ruchu drogowego dla pieszych,-szukaj pomocy u osób dorosłych w sytuacji zagrożenia-mów „nie”, kiedy z czymś się nie zgadzasz,-bądź asertywny,-wybieraj inne aktywności (klocki, rysowanie itp.) zamiast komputera, tabletu, telefonu, telewizora,-naucz się, jakie zagrożenia płyną z nadmiernego korzystania z urządzeń medialnych,	<ul style="list-style-type: none">-rozpoznanie domowej sytuacji wychowanków oraz diagnozowanie jej pod kątem potencjalnych zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci,-podejmowanie działań profilaktycznych zmierzających do przeciwdziałania uzależnieniu od komputera, gier, telewizji, telefonu komórkowego,
--	--	--

9. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I-III

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie - edukacja zdrowotna (sfera fizyczna)	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa lub porażki.
Relacje - kształtowanie postaw społecznych (sfera społeczna)	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.

<p>Kultura - wartości, normy, wzory zachowań (sfera aksjologiczna)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
<p>Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)- (sfera psychiczna)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz na niebezpieczeństwa wynikające z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu, multimediiów; • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy

10. Treści wychowawczo - profilaktyczne do realizacji klasach IV-VII

Klasy IV-VII				
Obszar	Zadania	Forma realizacji	Termin	odpowiedzialni
ZDROWIE - edukacja zdrowotna	Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią.	Jak sobie radzić ze stresem? Jak podejmować decyzje? - zajęcia z zakresu radzenia sobie ze stresem oraz technik uczenia się	Wg potrzeb	Wychowawca, nauczyciele, psycholog, pedagog
		Prowadzenie rozmów motywujących z uczniami.	Wg potrzeb	Wychowawca, nauczyciele, psycholog, pedagog, rodzice
		Lekcje wychowawcze pod hasłem „Chcę być dobrym uczniem”.	Wg planu pracy wychowawcy	Wychowawcy
		Udzielanie pochwał podczas apeli podsumowujących pracę dydaktyczną – wychowawczą (stosowanie pozytywnych wzmocnień)	W zależności od sytuacji epidemiologicznej/w ciągu roku szkolnego	Dyrektor, wicedyrektor, wychowawca
		Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, koła teatralnego itp.	W zależności od sytuacji epidemiologicznej/w ciągu roku	Nauczyciele, opiekunowie koła teatralnego, pozalekcyjnych zajęć sportowych
	Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie, rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie adekwatnej samooceny oraz umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.	Zajęcia z wychowawcą poświęcone samopoznaniu uczniów np.: „Hierarchia wartości w naszym życiu”, „Jaki jestem, autocharakterystyka”, „Jaki jestem i kim chciałbym być”.	Wg planu pracy wychowawcy	Wychowawca
		Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. Zapoznanie z ich drogą kariery zawodowej.	W zależności od sytuacji epidemiologicznej/wg potrzeb	Wychowawca, rodzice, zaproszeni goście
		Lekcje wychowawcze poświęcone rozwijaniu umiejętności gospodarowania czasem.	Wg planu pracy wychowawcy	Wychowawca

		Analiza własnych niepowodzeń – rozmowy indywidualne z uczniami	Wg potrzeb	Wychowawca, nauczyciele, psycholog, pedagog, rodzice
Likwidowanie deficytów rozwojowych u dzieci. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.		Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów.	Rok szkolny	Wszyscy nauczyciele, nauczyciele specjaliści
		Prowadzenie zajęć uwzględniających potrzeby uczniów: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne.	Rok szkolny	Nauczyciele, psycholog, pedagog, logopeda, rodzice
		Pomoc w odrabianiu lekcji.	Wg potrzeb	Nauczyciele świetlicy szkolnej
Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji postaw prozdrowotnych. Promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.		Stosowanie ciekawych form ruchu na zajęciach sportowych.	Cały rok	Nauczyciele wychowania fizycznego
		Realizacja gazetek tematycznych poświęconych zdrowiu we współpracy ze szkolnym kołem PCK	Co miesiąc	Klasowi liderzy zdrowia, wychowawca, pedagog, Szkolne Koło PCK
		Uczestnictwo w programach profilaktycznych realizowanych w szkole we współpracy z MOPS oraz innymi instytucjami np. Powiatową Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną.	W zależności od sytuacji epidemiologicznej/ pierwsze i drugie półrocze	MOPS, dyrektor, wychowawca, realizatorzy programów
		Uczestnictwo w działaniach profilaktycznych w ramach Mławskich Dni Profilaktyki	W zależności od sytuacji epidemiologicznej Kwiecień/maj 2021	Wychowawca
		Udział w grach i zabawach sportowych podczas pikniku z okazji Dnia Dziecka	W zależności od sytuacji epidemiologicznej Czerwiec 2021	Wychowawca, nauczyciele wychowania fizycznego, rodzice, SU

	Lekcje wychowawcze (pogadanki, scenki, spotkania z fachowcami) dotyczące higieny osobistej.	Wg planu pracy wychowawcy	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna, zaproszeni specjaliści
	Zapobieganie wszawicy	Wg potrzeb	Wychowawca, pielęgniarka szkolna, rodzice
	Lekcje wychowawcze poświęcone promowaniu zdrowego trybu życia, podczas lekcji przyrody i wychowania fizycznego	Wg planu pracy wychowawcy	Wychowawca, nauczyciele przedmiotów
	Uczestniczenie w pozalekcyjnych zajęciach sportowych itp.	W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Nauczyciele wychowania fizycznego
	Organizacja wycieczek nastawionych na aktywność ruchową	W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Wychowawca, nauczyciele przedmiotów, rodzice
	Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu oraz indywidualnych potrzeb ucznia.	Cały rok	Dyrektor, wychowawcy, kierownik gospodarczy
	Fluoryzacja i zachęcanie do dbania o higienę jamy ustnej.	Wg harmonogramu fluoryzacji	Rodzice, wychowawca, pielęgniarka szkolna
	Zwracanie uwagi na ubiór odpowiedni do pogody.	Cały rok	Rodzice, wychowawca, nauczyciele, pracownicy szkoły
	Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała.	Cały rok	Rodzice, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły
	Realizowanie „Programu dla szkół” – zaopatrzenie uczniów w warzywa i owoce oraz mleko i przetwory mleczne.	rok szkolny	Dyrektor, wychowawca, pracownicy obsługi
	Lekcje wychowawcze, lekcje przyrody poświęcone zasadom prawidłowego odżywiania się oraz szkodliwości spożywania napojów energetycznych	Wg planu pracy wychowawcy, nauczyciel przyrody	Wychowawcy, nauczyciel przyrody, rodzice

		Świadome spożywanie wartościowego drugiego śniadania.	Cały rok	Rodzice, wychowawca, nauczyciele
		Rozsądne zakupy w sklepiku szkolnym – dokonywanie świadomych wyborów z korzyścią dla zdrowia.	W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Rodzice, wychowawca

Obszar	Zadania	Forma realizacji	Termin	Odpowiedzialni
RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	Poznanie praw i obowiązków ucznia. Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.	Przypomnienie zapisów zawartych w Statucie szkoły, dotyczących praw i obowiązków uczniów.	wrzesień	Wychowawca
		Systematyczne monitorowanie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, rodzice
		Kształtowanie pozytywnych relacji w klasie.	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, rodzice
		Integracja uczniów i rodziców podczas organizowanych imprez, zabaw, wycieczek.	Wg potrzeb/w zależności od sytuacji epidemiologicznej	Wychowawca, nauczyciele, rodzice
		„Mam prawo do wyrażania własnych opinii” kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się z otoczeniem społecznym.	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, rodzice
		Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji.	Cały rok	Uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice
		Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji, obserwacja i monitorowanie zmian zachowań uczniów (omawianie	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, psycholog, pedagog, rodzice

		przyczyn konfliktów z uczniami oraz rodzicami).		
		Eliminacja wulgaryzmów.	Cały rok	Uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice
		Promowanie zasad szacunku, zaufania i życzliwości.	Cały rok	Uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice
		Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych.	Wg potrzeb/w zależności od sytuacji epidemiologicznej	Dyrektor, wychowawca, pedagog, instytucje wspierające szkołę
		Bieżące informowanie rodziców o przejawach agresji.	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, psycholog, pedagog
		Zajęcia kształtujące i rozwijające postawy asertywne, np.: „Czy potrafię odmówić, mieć inne zdanie (człowiek asertywny)?”	Wg potrzeb	Wychowawca, psycholog, pedagog
		Kształtowanie umiejętności właściwego przedstawiania i obrony własnych poglądów i opinii	Cały rok	Wychowawca, wszyscy nauczyciele, psycholog, pedagog
	Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.	Okazywanie szacunku nauczycielom i pracownikom szkoły, rodzicom, kolegom i osobom starszym.	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, uczniowie, rodzice
		Wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów, w tym wyróżnianie uczniów o wysokiej kulturze osobistej poprzez udzielanie pochwał indywidualnie, na forum klasy i szkoły.	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, dyrektor, rodzice
		Zajęcia z wychowawcą poświęcone samopoznaniu uczniów np.: „Czy warto być uczciwym?”	Wg planu pracy wychowawcy	Wychowawca, rodzice
		Organizowanie uroczystości klasowych (np. Dzień Chłopaka, Andrzejką, Dzień Matki).	Zgodnie z harmonogramem uroczystości i imprez szkolnych/ wg	Wychowawca, rodzice, uczniowie

			potrzeb/ w zależności od sytuacji epidemiologicznej	
		Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy.	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, psycholog, pedagog
	Wspieranie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych	Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów.	Cały rok	Wszyscy nauczyciele, nauczyciele specjaliści, rodzice
	Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).	Zajęcia z wychowawcą dotyczące idei wolontariatu np.:”Jak pomagać innym?”	Wg planu pracy wychowawcy	Wychowawca, opiekunowie szkolnego wolontariatu
		Pomoc koleżeńska w przypadku choroby, dłuższej nieobecności w szkole, trudności w nauce (we współpracy z rodzicami)	Wg potrzeb	Wychowawca, zainteresowani uczniowie i rodzice
		Udział w akcjach charytatywnych: zbiórka książek, przyborów szkolnych, zabawek, odzieży dla najbardziej potrzebujących, np. wychowanków Domu Dziecka	Wg potrzeb/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Wychowawca, opiekunowie wolontariatu, wolontariat, rodzice
	Wzmacnianie odpowiedzialności za mienie własne i społeczne.	Dyżury nauczycieli podczas przerw.	Wg harmonogramu dyżurów	Nauczyciele
		Wypełnianie obowiązków dyżurnych klasowych	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, dyżurni uczniowie, rodzice
		Dbłość o porządek i atrakcyjny wygląd sal lekcyjnych	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, uczniowie
		Dbłość o gazetki szkolne	Cały rok	Wychowawca, nauczyciele, uczniowie

		Udział w konkursie na najładniej udekorowaną salę świąteczną.	Grudzień 2020	Wychowawca, Samorząd Uczniowski
Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, drużyna, klasa, szkoła).		Uczestnictwo w pracach Samorządu Uczniowskiego	Członkowie Prezydium SU oraz wszyscy chętni	Prezydium SU, Opiekunowie SU
		Uczestnictwo w wyborach członków prezydium SU	Maj 2021	Wychowawcy, prezydium SU, opiekunowie SU
		Współpraca uczniów podczas zajęć lekcyjnych oraz zajęć sportowych	Cały rok	Nauczyciele
		Udział w konkursach i zawodach – reprezentowanie szkoły	Wg potrzeb/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Nauczyciele, rodzice
		Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych.	Wg potrzeb/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Nauczyciele
		Poznanie sylwetki patrona szkoły – podczas zajęć z wychowawcą i lekcji historii;	Wg planu pracy wychowawcy oraz tematyki zajęć z historii np. luty/maj 2021	Wychowawca, nauczyciele historii
		Wycieczki i spotkania integrujące grupę klasową, np. wieczorki klasowe, dyskoteki. Współdziałanie podczas organizacji pikniku z okazji Dnia Dziecka	Wg planu pracy wychowawcy oraz wg harmonogramu imprez szkolnych/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Wychowawca, zainteresowani uczniowie i rodzice
	Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	Znaczenie rodziny dla kształtowania wartości w życiu człowieka – zajęcia z wychowawcą, lekcje wdż, rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami	Wg planu pracy wychowawcy oraz tematyki zajęć z wdż; Wg potrzeb	Wychowawca, rodzice, nauczyciele wdż, psycholog, pedagog

	Współpraca z rodzicami	Zapoznanie rodziców z głównymi aktami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu.	wrzesień	Dyrektor, wychowawca, nauczyciele, administrator internetowej strony szkoły
		Czynna współpraca nauczycieli z rodzicami. Zebrania z rodzicami, spotkania indywidualne, wycieczki.	Cały rok/ wg potrzeb	Wychowawca, nauczyciele
		Pedagogizacja rodziców.	Raz na półrocze	Wychowawca, pedagog, psycholog
		Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy organizacji imprez szkolnych.	Na bieżąco/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Organizatorzy imprez szkolnych
		Wspólne organizowanie imprez.	Zgodnie z harmonogramem uroczystości i imprez szkolnych/ wg potrzeb	Organizatorzy imprez szkolnych, wychowawca, nauczyciele
		Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami.	Listopad 2020/ wg potrzeb	Wychowawca, realizatorzy programów profilaktycznych
		Współpraca z Radą Rodziców i klasowymi oddziałami rady rodziców.	Na bieżąco	Wychowawca, dyrektor
		Pomoc rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.	Wg potrzeb	Wychowawca, pedagog

Obszar	Zadania	Forma realizacji	Termin	Odpowiedzialni
KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań	Wychowanie do wartości: - Szacunek dla kultury i dorobku narodowego. - Patriotyzm - kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z	Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska lokalnego i ogólnopolskiego poprzez oglądanie spektakli teatralnych prezentowanych w Mławie, wycieczki do kin, teatrów i muzeów.	W ciągu roku/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Dyrektor, wychowawca, rodzice,

<p>własnym regionem oraz społecznością szkolną, lokalną, ogólnopolską i europejską;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tolerancja i szacunek wobec innych narodów, religii i tradycji kulturowych; - Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. - Kształtowanie umiejętności życia w społeczeństwie. 	<p>Zachęcanie do udziału w konkursach plastycznych, fotograficznych, literackich itp.</p>	<p>W ciągu roku</p>	<p>Wychowawca, nauczyciele, rodzice</p>
	<p>Obchody dnia św. Patryka</p>	<p>Marzec 2021</p>	<p>Wychowawca, nauczyciele języka angielskiego</p>
	<p>Tradycje świąt Bożego Narodzenia w krajach anglojęzycznych i na świecie</p>	<p>Grudzień 2020</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele języka angielskiego</p>
	<p>Kultywowanie polskich tradycji i zwyczajów: – konkurs na „Najładniej udekorowaną salę świąteczną”; - szkolne obchody „Mikołajek”</p>	<p>Grudzień 2020</p>	<p>Wychowawcy, SU, Rada Rodziców</p>
	<p>Opieka nad miejscami pamięci narodowej – porządkowanie cmentarzy przed dniem „Wszystkich świętych”</p>	<p>Październik 2020/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej</p>	<p>Wolontariat</p>
	<p>Lekcje muzealne, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi (artystami i twórcami regionalnymi), przedstawicielami samorządu lokalnego.</p>	<p>W ciągu roku/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, biblioteka szkolna</p>
	<p>Udział uczniów w uroczystościach patriotycznych</p>	<p>W ciągu roku/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, uczniowie, poczet sztandarowy, Samorząd Uczniowski, rodzice</p>
	<p>Uroczyste obchody 102 rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę: - akademia okolicznościowa;</p>	<p>Listopad 2020/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele. uczniowie, poczet sztandarowy, Samorząd Uczniowski, rodzice</p>

		Organizacja apeli okolicznościowych.	Zgodnie z harmonogramem uroczystości i imprez szkolnych/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Nauczyciele, wychowawcy, SU
		Przybliżenie wiedzy związanej z regionem, w którym żyjemy – „Spacerkiem po Mławie”.	W ciągu roku szkolnego/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Wychowawcy, nauczyciele historii, geografii
		Spotkania z interesującymi ludźmi, przedstawicielami różnych zawodów	Wg potrzeb/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Wychowawca, rodzice
	Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.	Rozpoznawanie i kierowanie zainteresowaniami literackimi.	Rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, bibliotekarz, rodzice
		Wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się.	Rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, bibliotekarz, rodzice
		Prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem: rozmowy o książkach, udzielanie porad w wyborach czytelniczych, gry literackie, konkursy, głośne czytanie.	Rok szkolny	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, bibliotekarz, rodzice
		Udział w konkursach czytelniczych organizowanych przez szkolną bibliotekę.	Zgodnie z harmonogramem uroczystości i imprez szkolnych	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, bibliotekarz, rodzice
		Wykorzystywanie technologii informacyjnej podczas zajęć lekcyjnych	Rok szkolny	Nauczyciele, psycholog, pedagog
		Kształtowanie umiejętności świadomego wyszukiwania,	Rok szkolny	Nauczyciele, wychowawcy, bibliotekarz, rodzice

		selekcjonowania i wykorzystywania informacji		
		Współpraca z lokalnym rynkiem mediów (prasa, portale internetowe, Radio 7, telewizja lokalna)	Wg potrzeb	Dyrektor, nauczyciele. Bibliotekarz, rodzice
		Uczestniczenie w kołach zainteresowań, pozalekcyjnych zajęciach sportowych itp.	Rok szkolny/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Wychowawcy, opiekunowie kół zainteresowań, nauczyciele wychowania fizycznego
		Prezentowanie na zajęciach z wychowawcą zainteresowań i pasji uczniów.	Wg potrzeb	wychowawcy
		Przypomnienie praw i obowiązków uczniów i zasad BHP.	wrzesień	wychowawcy
	Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.	Organizowanie apeli promujących frekwencję i kulturę osobistą.	Cyklicznie/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Dyrektor, wychowawcy, koordynator ds. bezpieczeństwa
		Wskazywanie znaczenia szacunku, uczciwości koleżeństwa i przyjaźni dla rozwoju prawidłowych relacji międzyludzkich	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, rodzice
		Udział w pracach koła teatralnego	Cały rok/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Opiekunowie koła teatralnego
	Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.	Jakie są akceptowane formy wyrażania emocji? – lekcje wychowawcze	Zgodnie z planem pracy wychowawcy lub wg potrzeb	Wychowawcy, psycholog, pedagog
		Lekcje wychowawcze – m.in. pogadanki, scenki n.t. agresji i budowania dobrych relacji z innymi, akceptacji inności	Zgodnie z planem wychowawcy	wychowawcy
		Prowadzenie rozmów mediacyjnych w sytuacjach konfliktowych	Cały rok	Wychowawcy, psycholog, pedagog, rodzice

		Przypomnienie i konsekwentne egzekwowanie zasad dotyczących praw i obowiązków uczniów (szczególnie zapisu w sprawie odpowiedniego wyglądu ucznia w szkole, kultury osobistej – w tym kultury słowa i zasad BHP.	Wrzesień/cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice
	Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	Zajęcia poświęcone zasadom savoir-vivre'u	Wg planu pracy wychowawcy/ podczas lekcji wdz	Wychowawcy, nauczyciele wdz
		Stałe monitorowanie kultury słowa i zwracanie uwagi na poprawność językową.	Cały rok	Wszyscy pracownicy szkoły, rodzice

Obszar	Zadania	Forma realizacji	Termin	Odpowiedzialni
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Diagnoza sytuacji wychowawczej w poszczególnych klasach	Obserwacja, analiza zachowania, rozmowy, ankiety.	Wrzesień 2020	Wychowawcy
		Opracowanie planu pracy wychowawcy	Październik 2020	Wychowawcy
		Monitorowanie sytuacji wychowawczej i pojawiających się ewentualnych problemów	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, rodzice
		Zapoznanie ze Statutem, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Przedmiotowymi Zasadami Oceniania, regulaminami i procedurami obowiązującymi w szkole podczas zajęć z wychowawcą oraz spotkań z rodzicami.	Wrzesień/cały rok	Wychowawcy

Zapoznanie uczniów i rodziców ze Statutem oraz obowiązującymi w szkole procedurami i regulaminami	Zamieszczenie w/w dokumentów na stronie internetowej szkoły.	Wrzesień/cały rok	Administrator strony internetowej
	Przypomnienie zasad korzystania z pomieszczeń szkoły (szatnie, sanitariaty, hale sportowe, świetlica, stołówka) oraz z zasadami poruszania się po korytarzach holach i klatkach schodowych	Wrzesień 2020	Wychowawcy
Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.	Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów dzięki sprawnie działającemu monitoringowi wizyjnemu.	Cały rok	Dyrektor, administrator systemu wizyjnego, pedagog, koordynator do spraw bezpieczeństwa
	Pełnienie dyżurów przez nauczycieli	Wg harmonogramu dyżurów	Nauczyciele, zespół do spraw bezpieczeństwa
	Przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły we współpracy z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Mławie	W zależności od sytuacji epidemiologicznej/w porozumieniu z Komendą Powiatową PSP	Dyrektor, nauczyciele, wszyscy pracownicy szkoły
	Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu zaznajomienia uczniów z prawem oraz skutkami jego naruszenia.	Wg potrzeb/ W zależności od sytuacji epidemiologicznej	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, zaproszeni specjaliści
	Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania.	Cały rok	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, koordynator do spraw bezpieczeństwa, rodzice

	Ograniczenie dostępu osób postronnych do budynku szkoły oraz nadzorowanie osób przychodzących do szkoły – zapobieganie sytuacjom niebezpiecznym	W zależności od sytuacji epidemiologicznej/Cały rok	Pracownicy obsługi
	Przestrzeganie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych	Wg potrzeb	Wszyscy pracownicy szkoły
	Kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi. Nauka mówienia „nie” w określonych sytuacjach. Kształtowanie umiejętności zachowania się w niebezpiecznych sytuacjach.	cały rok	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, koordynator do spraw bezpieczeństwa, rodzice
	Zabezpieczenie ucznia przed nieszczęśliwymi wypadkami – realizacja treści związanych z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w ramach zajęć lekcyjnych. Pogadanka, prezentacja, ćwiczenia praktyczne.	W ciągu roku	Wychowawcy, nauczyciele biologii, pielęgniarka szkolna, zaproszeni specjaliści, np. ratownicy medyczni
Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.	Jak rozwiązywać konflikty i postępować bez przemocy? Zajęcia uświadamiające konsekwencje agresywnych zachowań.	W ciągu roku	Wychowawcy, pedagog, psycholog szkolny
	Zajęcia poświęcone asertywności	W ciągu roku	Wychowawcy, pedagog, psycholog szkolny
	Zajęcia z wychowawcą poświęcone sposobom spędzania wolnego czasu, aktywnego i biernego wypoczynku, lekcje wdz, informatyki.	Wg. planu pracy wychowawcy, zgodnie z tematyką zajęć wdz i informatyki	Wychowawcy psycholog, pedagog, nauczyciele wdz, nauczyciel informatyki
Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.			

	Spotkanie z funkcjonariuszami Policji poświęcone zagrożeniom w cyberprzestrzeni	Wg potrzeb	Dyrektor, pedagog, funkcjonariusze KPP w Mławie
	Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami	Wg potrzeb	Wychowawcy, psycholog, pedagog, rodzice
	Pedagogizacja rodziców dotycząca problematyki uzależnień od cyberprzestrzeni	II półrocze	Psycholog, pedagog, wychowawcy
	Rozmowy indywidualne, zajęcia z wychowawcą, dyskusje w klasach dotyczące agresji w cyberprzestrzeni i sposobom ich rozwiązywania	Wg potrzeb	Wychowawcy, psycholog, pedagog
Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.	Zajęcia psychoedukacyjne „Trening zastępowania agresji”	Wg potrzeb	Wychowawcy, psycholog, pedagog, nauczyciele wdz
	Mediacje szkolne, zajęcia klasowe, spotkania ze specjalistami, lekcje wdz itp	Wg potrzeb	Wychowawcy, psycholog, pedagog
	Prowadzenie apeli promujących sukcesy, wysoką frekwencję i właściwe zachowanie	cyklicznie	Dyrektor, wicedyrektor, wychowawcy
Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	Zajęcia z wychowawcą poświęcone problematyce uzależnień, lekcje wdz, przyrody, biologii	Wg planu pracy wychowawcy, zgodnie z tematyką zajęć wdz, biologii	Wychowawca, nauczyciele wdz, nauczyciel biologii, pedagog, psycholog
	Dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze).	Wg planu pracy wychowawcy, wg potrzeb	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, zaproszeni specjaliści (lekarze, pracownicy Sanepidu).
	Zajęcia uświadamiające szkodliwość zażywania środków powszechnie dostępnych, np.: „Nigdy nie sięgaj sam	Wg planu pracy wychowawcy, wg potrzeb	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice

		po leki”, „Czy zawsze mogę spróbować tego, czym poczęstuje mnie kolega, koleżanka lub osoba obca”		
		Uczestnictwo w programach profilaktycznych realizowanych w szkole we współpracy z MOPS oraz innymi instytucjami.	W zależności od sytuacji epidemiologicznej/ rok szkolny	MOPS, realizatorzy programów profilaktycznych, psycholog, pedagog
		Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych – lekcje wychowawcze, spotkania ze specjalistami, gazetki klasowe i szkolne, zebrania z rodzicami.	Wg planu pracy wychowawcy, wg potrzeb	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, funkcjonariusze policji lub pracownicy sądu, klasowi liderzy zdrowia

11. Sposoby ewaluacji

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja programu będzie przeprowadzana w każdym roku szkolnym.

Metody i środki ewaluacji:

- obserwacja zachowania uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zachodzących zmian w tym dotycząca respektowania zasad zdrowego życia;
- rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- ankiety ewaluacyjne dla uczniów, rodziców, nauczycieli;
- analiza dokumentacji szkolnej, w tym sprawozdań wychowawców klas i specjalistów;
- analiza udziału uczniów w przedsięwzięciach szkolnych;
- analizy przypadków
- wymiana spostrzeżeń w zespołach nauczycieli.